

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego A. W.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.,

**wyraża opinię, że zarzut protestu jest zasadny, ale nie miał
wpływu na wynik wyborów.**

UZASADNIENIE

Dnia 17 lipca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest wyborczy A. W.,
wysłany [...] pocztą 13 lipca 2020 r., ale ze stemplem poczty polskiej z 16 lipca
2020 r. wobec czego należy uznać, że został wniesiony w terminie.

A. W. (dalej: „Wnosząca protest”) wniosła protest wyborczy przeciwko
wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej. W uzasadnieniu wnosząca protest
wskazała, że jako wyborca przebywający za granicą zgłosiła Konsulowi RP w H. 29
czerwca 2020 r. zamiar głosowania korespondencyjnego, a karta do głosowania
została jej doręczona dopiero 10 lipca 2020 r. wobec czego wysłała list z kartą do
głosowania kurierem firmy [...], by został dostarczony w sobotę 11 lipca 2020.

Wnosząca protest wskazała, że według informacji na stronie konsulatu listy powinno się przyjmować do niedzieli 12 lipca 2020, godz. 21:00, jednakże już w sobotę 11 lipca nikt w konsulacie nie otwierał kurierowi drzwi. Wnosząca podniosła, że takie działanie konsulatu doprowadziło do naruszenia art. 62 ust. 1 Konstytucji RP, przyznającego obywatelom polskim prawo do głosowania w wyborach prezydenckich. Wnosząca protest załączyła potwierdzenie wysłane e-mailem od [...] z 13 lipca 2020, że próbowano dostarczyć list w sobotę 11 lipca 2020, jednakże konsulat był zamknięty.

Konsul RP w H. w swoim stanowisku wskazał, że Wnosząca protest była wpisana do spisu wyborców, sporządzanego przez właściwego terytorialnie konsula i otrzymała pakiet do głosowania korespondencyjnego.

Konsul RP w H. podniósł, że protest uważa za nieuzasadniony, podkreślając, że zwyczajowo list na terenie H., gdzie zamieszkuje wyborca, może dotrzeć w ciągu 1-2 dni. Dodał również, że przesyłki pocztowe oraz ekspresowe i kurierskie, także tej firmy, której ww. zleciła doręczenie, były odbierane przez konsulat z umówionego punktu [...] poczty jeszcze w dniu 11 lipca 2020 r. Konsul RP w H. wskazał, że ponadto istniała możliwość ponownego doręczenia przesyłki, gdyż pakiety były odbierane przez konsulat zgodnie z ogłoszeniem na tablicy informacyjnej urzędu, w dniu wyborów w godzinach głosowania między 7.00 a 21.00. Konsul RP poinformował, że tą drogą od kurierów zawodowych oraz zorganizowanych przez obserwatorów społecznych konsulat odebrał 45 pakietów wyborczych.

Konsul RP w H. podkreślił również, że pakiety wyborcze, z uwagi na krótki czas obiegu przesyłek (1-2 dni) zostały wysłane listami zwykłymi, pakiet do wnoszącej protest został wyekspediowany z konsulatu z zachowaniem przewidzianego terminu 3 lipca 2020 r. o godz. 22:10. Konsul RP w H. przyznał, że niedostarczenie pakietu wyborczego na czas mogło wynikać z uwagi na dużą ilość (15 tys. sztuk w II turze dla porównania 10 tys. szt. w I turze wyborów) przekazanych [...] poczcie pakietów wyborczych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady te określono w art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej: k.wyb.) oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Protest A. W. należało uznać za zasadny.

Konsul RP w H. z jednej strony wskazał, że zwyczajowo list na terenie H., gdzie zamieszkuje wyborca, może dotrzeć w ciągu 1-2 dni, z drugiej strony poinformował, że pakiet do Wnoszącej protest został wyekspediowany z konsulatu 3 lipca 2020 r., a Wnosząca protest otrzymała pakiet do głosowania korespondencyjnego 10 lipca 2020 r. Zarazem konsul RP w H. nie zaprzeczył okoliczności podnoszonej przez Wnoszącą protest, że 11 lipca 2020 r. w konsulacie nikt nie odebrał od kuriera przesyłki z kartą do głosowania, podczas gdy ze swojej strony Wnosząca protest dochowała staranności w najwyższym stopniu, aby karta do głosowania dotarła do konsulatu w terminie.

Należy jednak uznać, że nie wykazano, iż ten przypadek naruszenia prawa wyborczego miał wpływ na ostateczny wynik wyborów, w sytuacji gdy różnica głosów pomiędzy kandydatami wyniosła 422 385.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji

wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 979), wyraził opinię jak w sentencji.